

Vliegwiël – digitale transformatie in de zorg

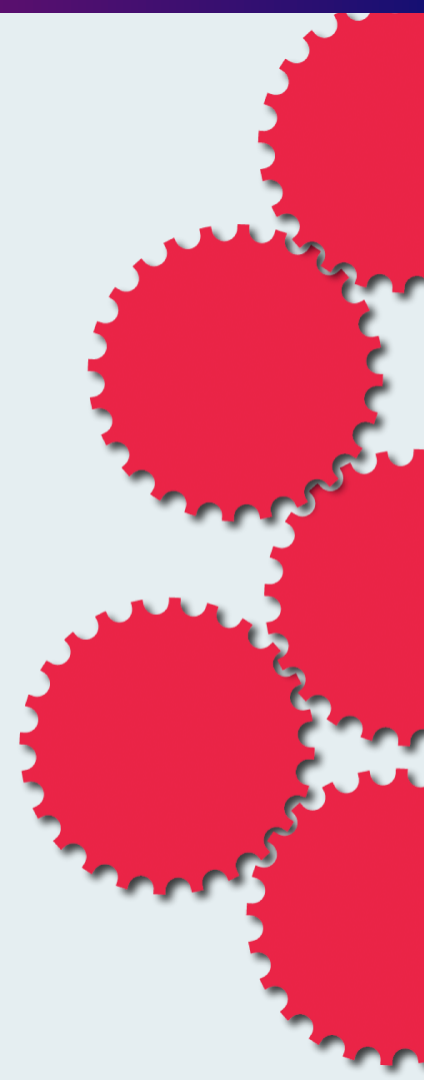
Slimme Zorg Estafette 2024:
Vliegwiël coalitie

6 februari 2024

Vliegwiel-estafette

- Over Vliegwiel
- Producten en werkgroepen
- Veranderkracht en Deep Democracy

De Vliegwiël missie

Ons doel is het **versnellen** van de **opschaling** van digitale zorg, zodat **meer patiënten, cliënten en zorgverleners** hiervan gebruik kunnen maken.

Dit doen we in **samenwerking** met zorgaanbieders, leveranciers van digitale middelen, zorgverzekeraars en patiënten(vertegenwoordigers). In de vorm van een coalitie met meer dan 60 partners.

Vliegwiël is onderdeel van Patiëntenfederatie Nederland en co-productie met IZA-partijen.

Onze ambitie

Hybride zorg opschalen, zodat steeds meer mensen de voordelen ervaren en we kwaliteit, toegankelijkheid en houdbaarheid van zorg vergroten

Patiënt- en cliëntgedreven coalitie

Patiënten, cliënten, zorgverleners, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en leveranciers werken samen.

Focus

We durven te kiezen en richten de energie en acties op specifieke processen zoals thuismeten, medicatieaanreiking en leefstijlmonitoring.

Actiegericht

Een actiegericht, slagvaardig programmateam ondersteunt de coalitiepartners bij het oplossen van knelpunten en biedt inspiratie en implementatie-ondersteuning op afstand.

Van en voor praktijk

Patiënten, cliënten, mantelzorgers, zorgverleners, projectleiders en managers helpen elkaar en werken in werkgroepen samen aan oplossingen.

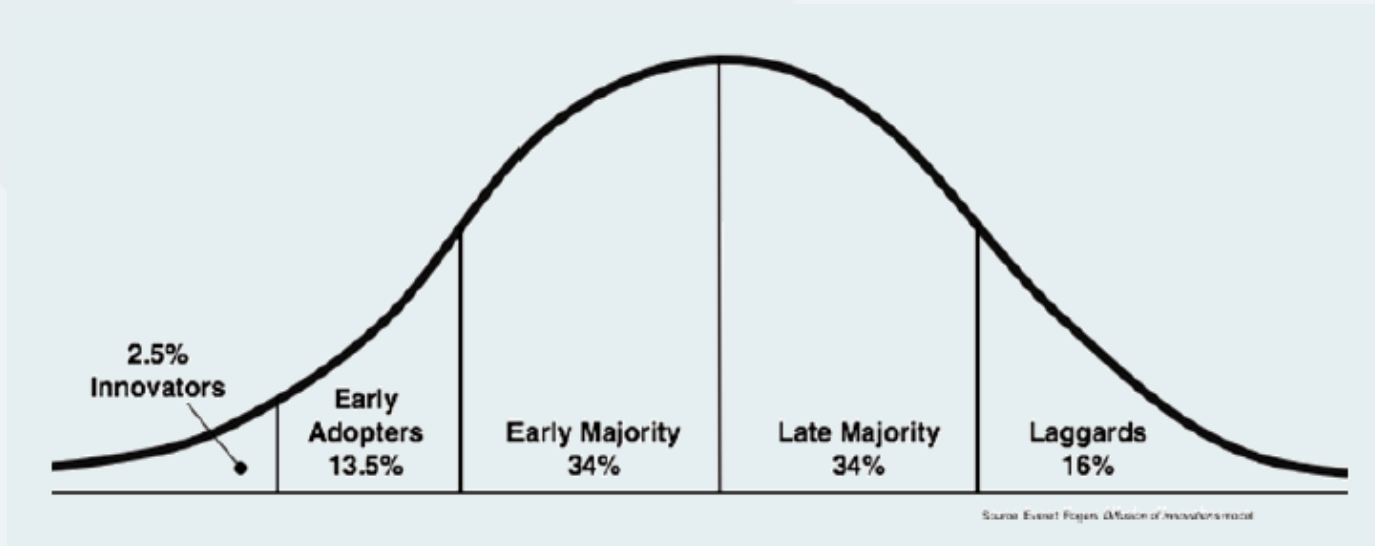
Verbinding

Altijd in samenhang met en in aanvulling op andere opschalingsinitiatieven.

Digitale en hybride processen

Hybride proces: een (zorg)pad of proces dat met behulp van een of meerdere digitale toepassingen wordt getransformeerd. Binnen een hybride proces vindt er een combinatie van fysieke zorg en zorg op afstand plaatsvindt.

Doelstelling opschaling digitale en hybride processen

Innovatie en adoptie curve (Rogers, 1962)

Vliegwielaanpak aanjagen hybride proces

Elke vorm van digitale zorg kent zijn eigen uitdagingen; wij geloven in gefocust innoveren. De Vliegwielaanpak helpt bij:

- Specifiekere kennis/knelpunten ophalen
- Specifiekere, praktische oplossingen aanreiken

Stappenplan Vliegwielaanpak:

1. Knelpuntenanalyse maken
2. Actieplan maken en cyclisch uitvoeren
3. Doorontwikkeling hybride zorgprocessen (doorlopend)
4. Werkgroepen (doorlopend)
5. Toepassingsondersteuning (doorlopend)
6. Inspireren, verbinden en communiceren (doorlopend)
7. Monitoren en herijken (doorlopend)
8. Loslaten
9. Opschaling en een versterkt ecosysteem

Het aanjagen van opschaling

Werkwijze per digitaal/hybride zorgproces

Vooruitblik Vliegwiel 2.0

Vliegwiel draagt bij aan de 70%-50% IZA doelstelling voor hybride zorg versneld te realiseren

Beoogde impact Vliegwiel om 70%-50% IZA doelstelling hybride zorg versneld te realiseren

1. Bewustwording, vertrouwen en vaardigheden onder eindgebruikers
2. Professionals benutten onze handvatten en ervaren minder uitdagingen in het opschalen
3. Patiënten hebben een actieve rol in de opschaling
4. Bijdrage aan het juiste transformatieklimaat
5. Daadwerkelijke transformatie naar en adoptie van hybride zorgprocessen

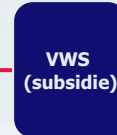
Vliegwiel is onderdeel van een grotere beweging; uitgangsperspectief is de praktijk

Uitgangsperspectieven

- De burger/patiënt/ cliënt/mantelzorger
- De zorgprofessional
- Het knelpunt (in de regio)

Producten en werkgroepen

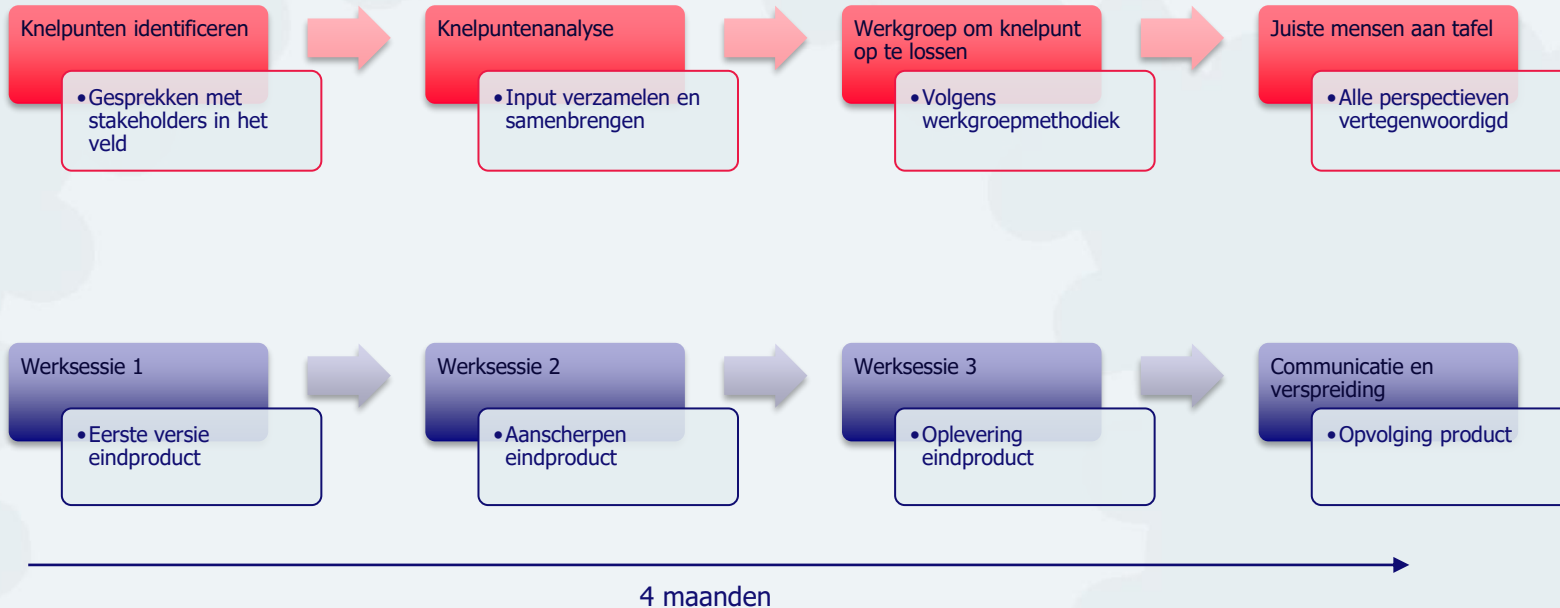
Producten en tools

1. Doel producten en tools: Concreet handvat bieden bij de implementatie/opschaling van digitale zorg
2. Op dit moment voor drie focusgebieden: Thuismeten, leefstijlmonitoring en medicatieaanreiking
3. Daarnaast delen we concrete voorbeelden/producten/tools van andere organisaties om andere op weg te helpen

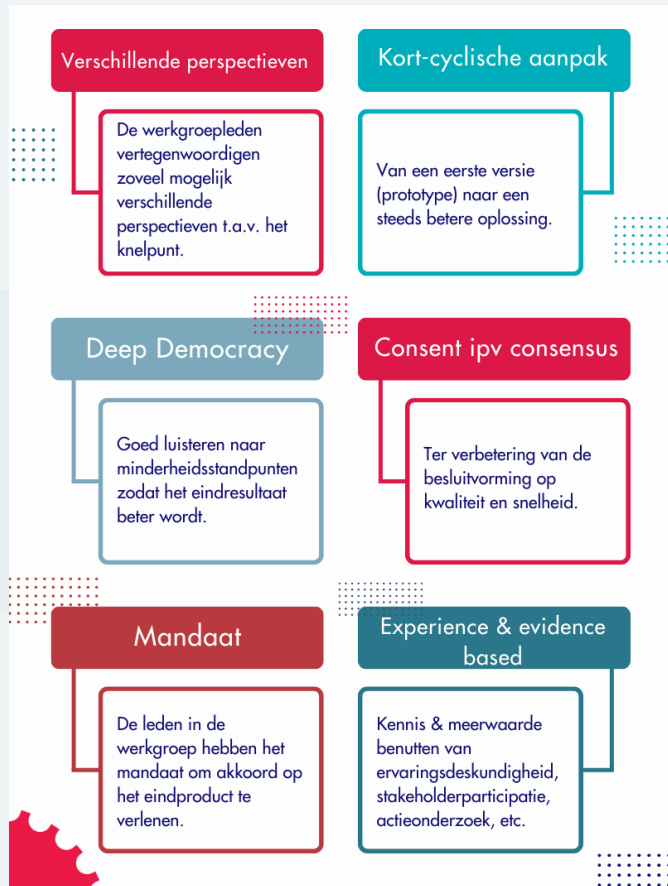
[Tools & toolkits - Vliegwielfcoalitie](#)

Hoe ontwikkelen wij producten?

Werkgroepen Vliegwiel

Van knelpunt naar product

Impact van producten voor "volgers"

Borging

De borging van je innovatieproject in de reguliere zorg is voor veel zorgorganisaties een uitdagende stap. Maar wel heel belangrijk voor een duurzame inbedding van "de nieuwe normaal". De werkgroep gaf als belangrijkste tip om de collega in de lijn voeglijk bij het project te betrekken (zie stap 6).

Nuttige documenten

- **Borgingschecklist** Rivas
- **Factsheet** uitkomsten project Rivas
- **Archief** uitkomsten project Careyn
- Het **componentenmodel** helpt bij duurzame implementatie

"Waar wij onder andere tegenaan liepen was dat de diensten die we ontwikkelden nergens in de organisatie ondergebracht konden worden voor opschaling en onderhoud. Er bleek dus eigenlijk geen overdracht mogelijk van "projectfase" naar "reguliere zorgfase", waardoor je als projectmanager eigenlijk altijd maar met je projecten belast bleef. Dat hebben we uitgewerkt in een nieuwe werkwijze, waarbij de nieuwe rol van Product Management is ontstaan. Hier worden succesvolle innovatie implementaties in de opschalingsfase geborgd en beheerd."

Vera Goldewijk, innovatiemanager bij Sensire, tijdens de [reflectiebijeenkomst](#)

Continue cyclus

De stappen zijn als een proces weergegeven, maar dit betekent niet dat je ze altijd volgordevol moet uitvoeren. Het is een iteratief proces waarbij soms ook stappen worden samengevoegd of anders worden ingewild, omdat veel afhankelijk is van de context van een zorgorganisatie.

De kleine en grote implementatie zijn bij uitstek stappen waarbij continu evaluatie en aanpassingen nodig zijn om tot een optimaal proces te komen. Ook na de borging blijft dit proces niet. Het is een continu proces waarbij je altijd bezig bent met het verbeteren van zorg. De PLAN-DO-CHECK-ACT flow wordt dan ook als tip door de werkgroepleden genoemd.

Overdracht reguliere zorg

Oké hoe om terug te gaan naar de implementatietoets

Quotes professionals en/of projectleiders

*"Ik wist niet dat er al zoveel aanbod is in de ondersteuning voor patiënten en dat we het niet allemaal zelf hoeven te organiseren. Deze toolkit patiëntondersteuning is daarom echt een **eye opener**"*

*"Projectleiders **starten letterlijk bij de implementatiekaarten of toolkits** om vandaar uit hun plan/proces te ontwerpen"*

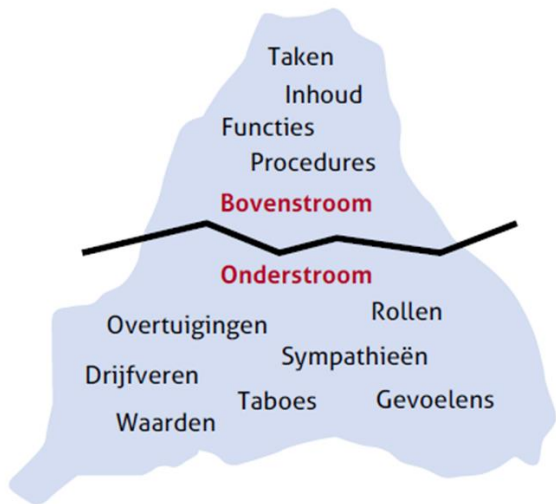
*"De koplopers waren toch wel gestart, maar het **Vlieg wiel helpt om via de koplopers ook anderen mee te krijgen**"*

*"De kracht zit daarbij in het concretiseren van knelpunten in de praktijk en de **praktische aanpak** van het maken van praktische oplossingen met/voor en door de praktijk"*

Veranderkracht organiseren

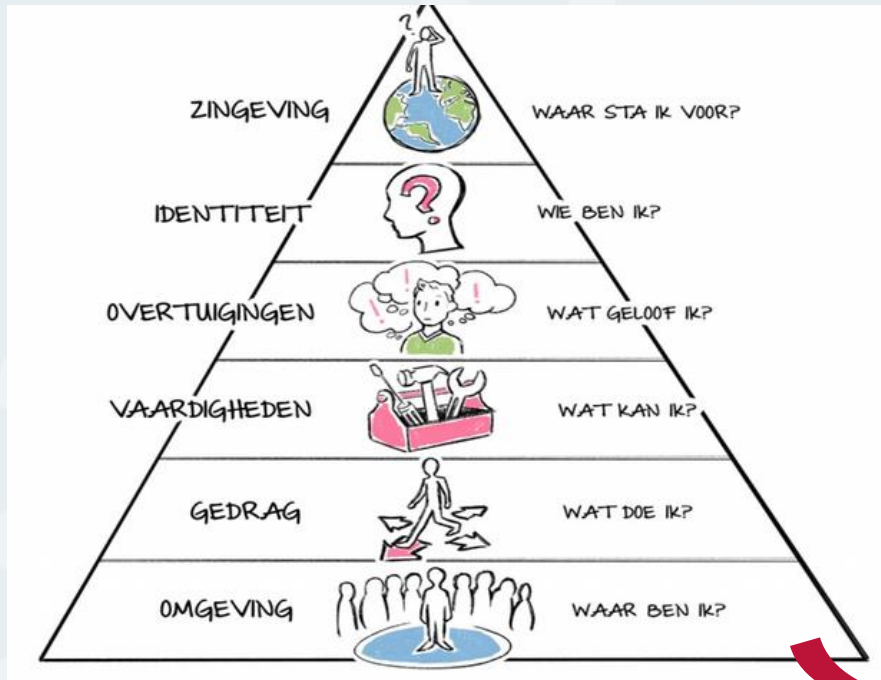
Vertellen waarom we moeten veranderen is niet genoeg

Het ijsbergmodel

Piramide van Bateson

Houd pen en papier in de aanslag!

A large flock of birds, likely starlings, is captured in flight against a sunset sky. The birds are arranged in a large, dark, V-shaped formation that spans across the upper half of the image. The sky transitions from a pale blue at the top to a warm orange and yellow near the horizon. The silhouettes of trees are visible along the bottom edge of the frame.

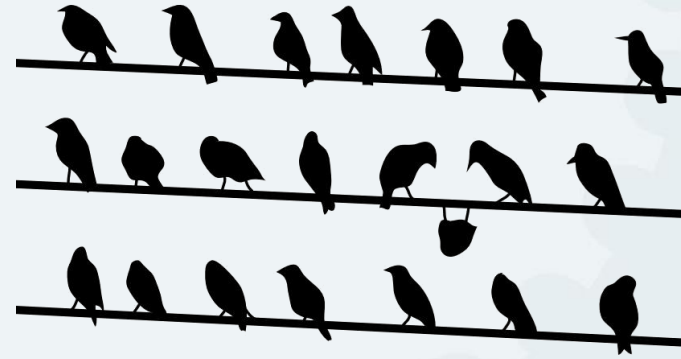
Veranderkracht
door Deep democracy

Herken je dit?

- Dat mensen 'ja' zeggen en 'nee' doen?
- Dat een democratisch genomen besluit door bijna de helft van de betrokkenen toch niet zo wordt uitgevoerd?
- Dat, achteraf gezien, het resultaat misschien sneller was bereikt als je ook had geluisterd naar de collega's die niet altijd het hoogste woord voeren?

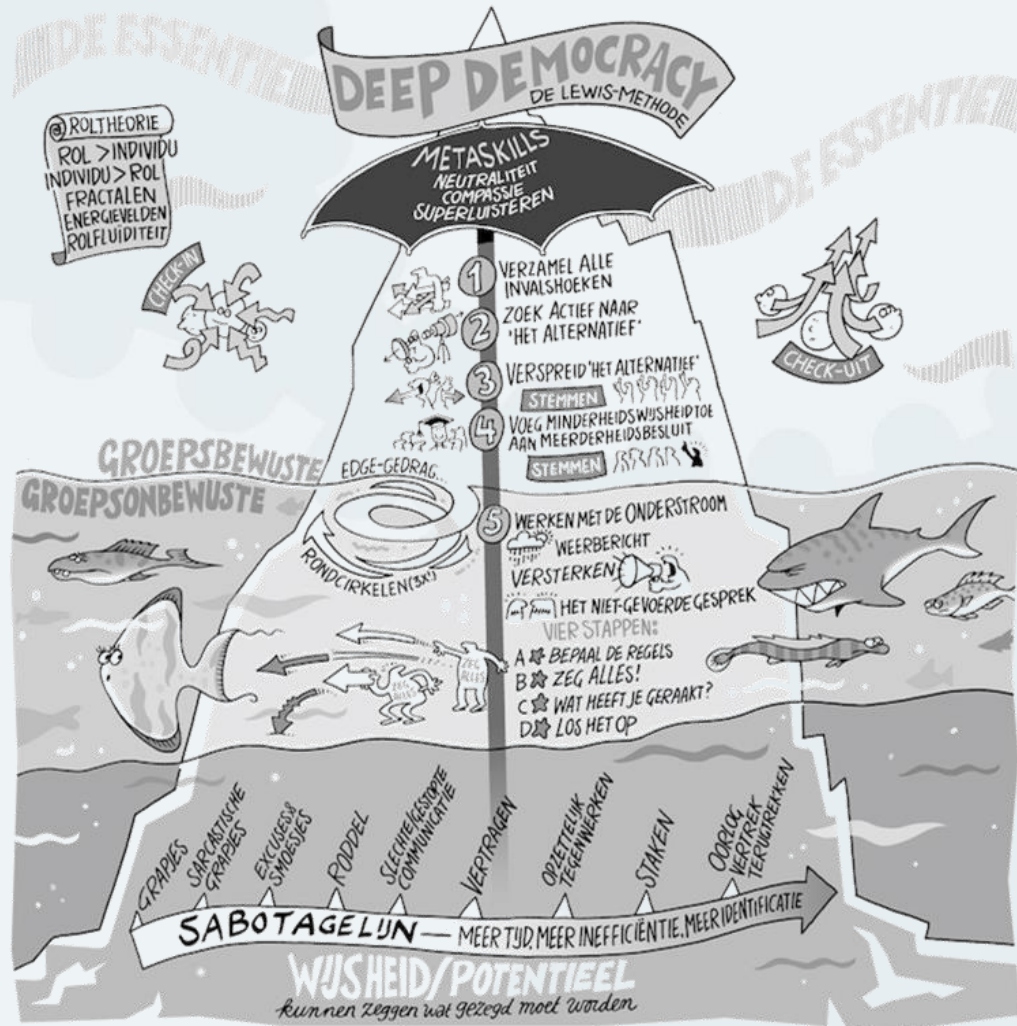
→ Dan is **Deep democracy** misschien een methode die je kan helpen...

Deep Democracy methode

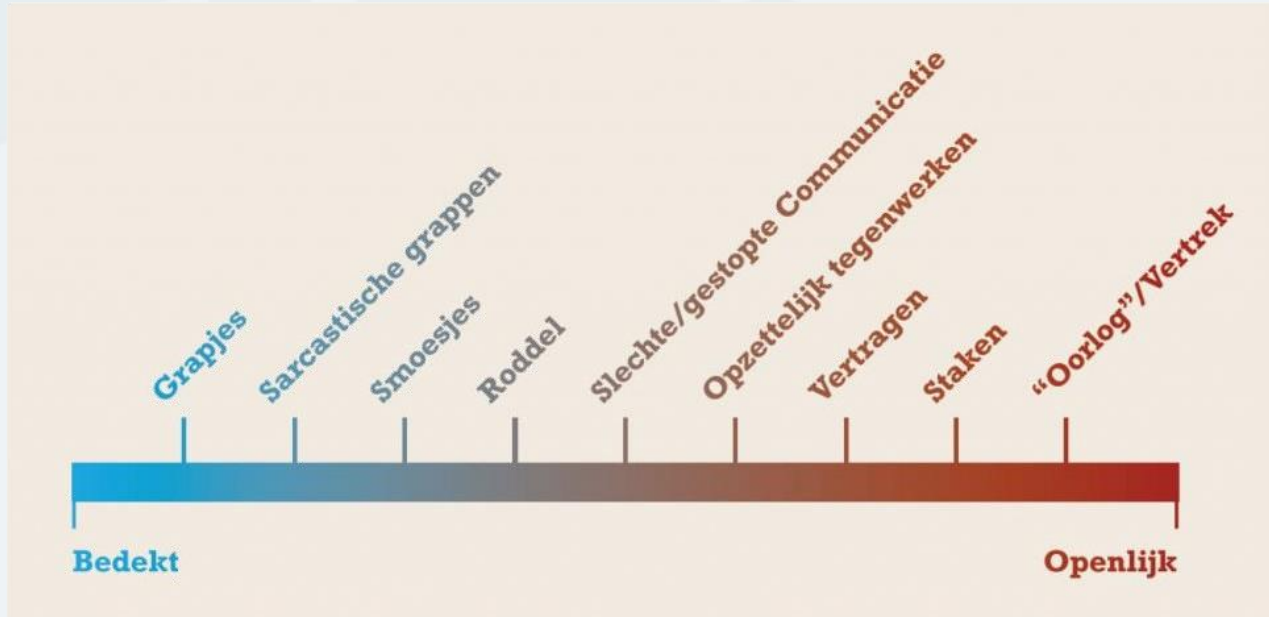
- *Deep democracy* is een manier van besluiten nemen waarbij **de wijsheid van de minderheid** wordt meegenomen in het **meerderheidsbesluit**.
- De Lewis-methode van Deep Democracy is in de periode **na de apartheid** ontwikkeld in het Zuid Afrikaanse bedrijfsleven en wordt op dit moment in meer dan twintig landen in de wereld toegepast.
- Het biedt praktische handvatten en technieken om **met uitersten** om te gaan.
- Niet vanuit de gedachte dat we **dwarssliggers** moeten **manipuleren en verleiden** om zonder al te veel morren het genomen besluit te volgen. Maar vanuit **de overtuiging** dat de krachtigste besluiten ontstaan door de aanwezige **diversiteit aan kennis, talenten, ervaringen en emoties** te combineren.

De essentie

Sabotage gedrag

Dat wat zich afspeelt in de onderstroom

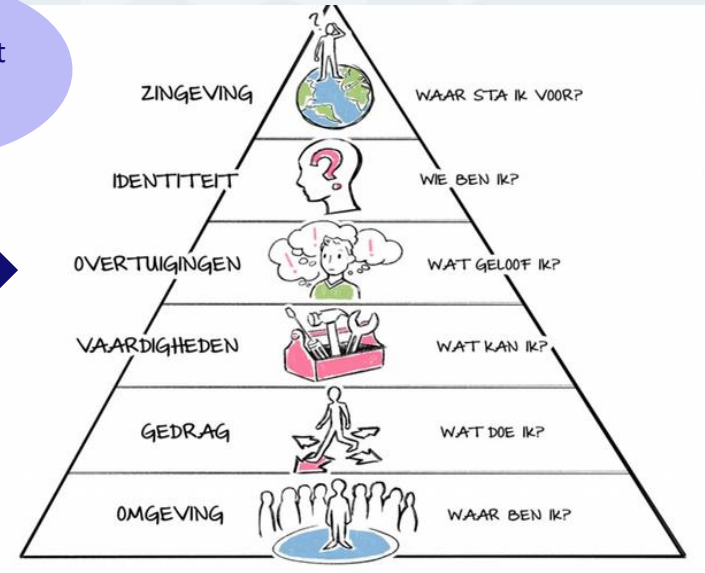

Deep democracy gesprek

Wie herkent dit?

Wie ziet dit anders?

Twee oefeningen

1. Check-in en check-out

- Check in: brengt verborgen zaken naar boven die anders geen ruimte zouden krijgen
- Check out: geeft ruimte om goed en comfortabel uit een meeting te kunnen stappen

<https://deepdemocracy.nl/expertises/check-in-en-check-uit/>

2. Gesprek op voeten

- Actieve dialogovorm die snel verschillende invalshoeken in een groep inzichtelijk maakt, ook van mensen die zich soms wat minder snel in een gesprek mengen.

<https://deepdemocracy.nl/expertises/gesprek-op-voeten/>

A large flock of birds, likely starlings, is captured in flight against a sunset sky. The birds are arranged in a dense, V-shaped formation that stretches across the upper half of the frame. The sky transitions from a pale blue at the top to a warm orange and yellow near the horizon. The silhouettes of trees are visible in the foreground, creating a dark border at the bottom of the image.

Veranderkracht **Bij medewerkers**

Veranderkracht bij medewerkers

Er zijn al heel veel goede voorbeelden en handige tools. Kijk bij andere organisaties en leer van hen. Een paar voorbeelden;

[Tech@doptiespel](#)

[Escaperoom](#)

Producten Noord-Holland Noord

A large flock of birds, possibly starlings, is captured in flight against a sunset sky. The birds are arranged in a large, dark, V-shaped formation that spans across the upper half of the image. The sky transitions from a pale blue at the top to a warm orange and yellow near the horizon. The silhouettes of trees are visible in the foreground, creating a dark border at the bottom of the frame.

Veranderkracht
In gesprek met patiënten / cliënten

Veranderkracht bij de patiënt / cliënt

Hoe? Ga het gesprek aan

Onbekend maakt onbemind. Maak mensen al in een vroeg stadium bekend met digitale zorg. Niet pas als het noodzakelijk is.

#zokanhetook

Sluit digitale zorg aan bij de situatie van jouw cliënt?

Deze praatplaat is gemaakt voor medewerkers in de thuiszorg. Het helpt je het gesprek aan te gaan met jouw cliënten en hun mantelzorgers over de voordelen van digitale zorg.

Wat vind jij belangrijk in je dagelijks leven?

Wat zijn de voordelen en nadelen van die mogelijkheden?

Wat betekent dat in mijn situatie?

Wat wil je blijven doen?

Wat zijn je wensen voor de toekomst?

Medicijn dispenser

Krijgt je cliënt dagelijks of meerdere malen per week medicijnen aangevoerd? Benoem de voordelen van de medicijn dispenser voor je cliënt.

- Je krijgt de juiste medicijnen op het juiste tijdstip. De thuiszorg hoeft niet dagelijks langs te komen.
- Je hebt vrijheid. Je kunt een zetje uit het apparaat meenemen als je ergens naartoe wilt gaan.
- Het biedt structuur in je dag.

Leefstijlmonitoring

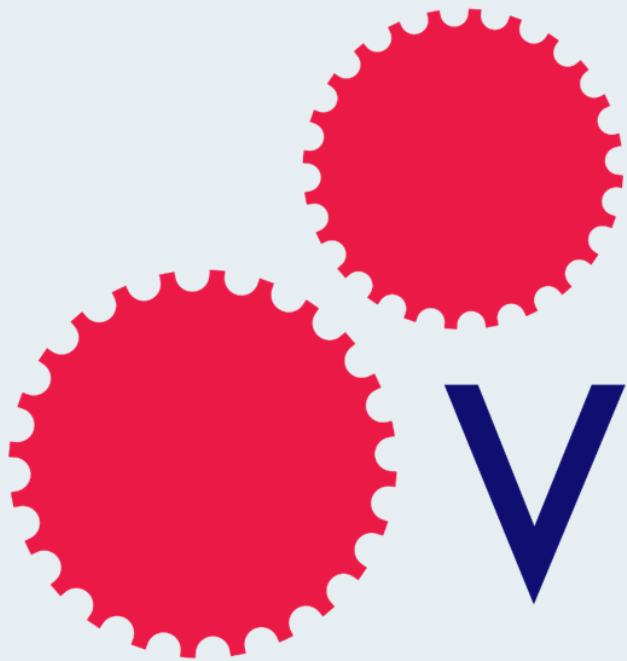
Gaat je cliënt mentaal achteruit? Benoem de voordelen van leefstijlmonitoring voor je cliënt en zijn mantelzorgers.

- Je kunt langer thuis wonen met meer veiligheid. Bij achteruitgang of een crisissituatie kan de thuiszorg op tijd ingrijpen.
- De zorg wordt beter afgestemd op wat jij nodig hebt.
- Minder belasting voor de mantelzorgers.

Thuismeten met telebegeleiding

Moet je cliënt regelmatig naar het ziekenhuis voor het controleren van bijvoorbeeld de bloeddruk of suikerstof? Benoem de voordelen van thuismeten met telebegeleiding voor je cliënt.

- Het geeft jou en je arts inzicht in je gezondheid. Dit geeft je een veilig gevoel.
- Het scheelt reistijd naar het ziekenhuis.
- Je kunt je naasten toegang geven tot gegevens die je moet. Zo zijn zij ook op de hoogte.

VLIEGWIEL

Digitale transformatie in de zorg